

Borås kommun

Boras@kommun.se

Rektorn vid Gula skolan

Martin.eklof@boras.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Gula skolan
i Borås kommun

Tillsyn i Gula skolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borås kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gula skolan besöktes av Skolinspektionen den 14 maj 2013.

Fakta om skolan

Gula skolan tillhör stadsdelen Norr i Borås och ligger i centrala Fristad, ca 15 km från centralorten Borås. Verksamheten omfattar förskoleklass, årskurserna 1-6 samt fritidshem. Vid skolan går 152 elever. Skolan är indelad i fem arbetslag, ett för årskurserna 1-3, ett för årskurserna 4-6 och tre arbetslag för fritidshem och förskoleklass. Skolan utgör en skolenhet. Vid tillfället för tillsynen intervjuades rektorn som anställdes vid skolan i april 2013 och rektorn som vikarierat under våren.

Offentlig statistik visar att alla elever i årskurserna 3 och 6 nådde kravnivån på samtliga delprov vid de nationella ämnesproven läsåret 2011/12. I årskurs 3 finns nationella ämnesprov i ämnena svenska och matematik och i årskurs 6 i ämnena svenska, engelska och matematik. Skolan redovisar i den till Skolinspektionen insända verksamhetsredogörelsen elevernas kunskapsresultat i relation till kunskapskraven i läroplanen i samtliga ämnen i årskurs 6. Sammanställningen visar att samtliga elever i årskurs 6 klarade kunskapskraven för godtagbara kunskaper vårterminen 2012 i samtliga ämnen utom i ämnena engelska och matematik. Måluppfyllelsen i engelska och matematik var 94 procent. Skolan redovisar vidare kunskapsresultaten i förhållande till kunskapskraven i läroplanen i årskurs 3 år 2012. Samtliga elever klarade kunskapskraven för godtagbara kunskaper i samtliga ämnen utom i ämnet matematik där måluppfyllelsen var 90 procent.

Av betygssammanställningen för höstterminen 2012 framgår att betyget E satts för samtliga elever i årskurs 6 i ämnena biologi, teknik och hem- och konsumentkunskap.

Helhetsbedömning

Gula skolans systematiska kvalitetsarbete uppvisar brister och åtgärder behövs bland annat inom områden som har betydelse för elevernas möjlighet till studiero och rätten till en trygg skolmiljö. Tillsynen visar att verksamheten vid skolan genomgående saknar ett av rektorn styrt systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete. Eleverna vid skolan uppnår goda studieresultat men det saknas rutiner för att systematiskt utvärdera och ta till vara de goda resultaten. Detta får till följd att skolan saknar uppföljningar och analyser av viktiga områden

och att en resultatförståelse av arbetet med och resultatet av kunskaper och normer och värden saknas. Denna resultatförståelse ska ligga till grund för analyser och slutsatser där arbetet på individ-, grupp- och skolnivå blir synligt, detta i syfte att kontinuerligt utveckla verksamheten. Som ett led i arbetet med kunskapsresultaten måste skolan systematiskt arbeta för att eleverna ska få möjlighet att påverka sitt eget lärande utifrån stigande ålder och mognad. Skolan måste vidare arbeta för att se till att samverkan sker mellan förskoleklasserna och grundskolan och även utveckla formerna för samarbeten mellan grundskolans lärare.

Vid tillsynen framkom att samtliga elever i årskurs 6 höstterminen 2012 fick betyget E i ämnena biologi, teknik och hem- och konsumentkunskap. Skolan måste se till att det finns rutiner och möjlighet till bedömningsdiskussioner mellan betygssättande lärare för att garantera eleverna ett betyg som utgår ifrån att all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kunskapskraven bedömts.

Vid skolan finns problem vad gäller att tillförsäkra alla elever studiero och en trygg miljö. Skolan saknar ett gemensamt, systematiskt värdegrundsarbete och rutiner som omfattar alla i syfte att komma tillrätta med den oroliga miljön. Tillsynen visar att lärarna anstränger sig för att hitta lösningar men att bristen på systematik och ledning har lett till att snabba beslut fattas. Beslut som inte alltid förankrats, dokumenterats eller utvärderats. I syfte att skapa ordning använder sig en del lärare av disciplinära åtgärder med bland annat utvisning som ett sätt att få ordning under en lektion. Skolinspektionen finner det allvarligt att barn i åldern 7-12 år får lämna klassrummet och ibland tillbringa resten av en lektion själva utanför klassrummet. Skolan har ansvar för eleverna under hela deras skoldag och måste garantera alla elevers trygghet under dagen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på områden som Gula skolan måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 6 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Lärarna ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.

Motivering

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Enligt läroplanen ska läraren samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Läraren ska utveckla samarbetet mellan förskoleklass, skola och fritidshem. Rektorn har ett särskilt ansvar för samarbetsformer utvecklas mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja varje elevs mångsidiga utvecklande och lärande.

Intervjuer med lärare i förskoleklassen och lärare i de lägre årskurserna i grundskolan visar att det inte finns någon samverkan mellan grupperna. Lärarna i förskoleklassen berättar att de inte känner till hur det går för eleverna i grundskolans klasser och att de ofta saknar möjligheter att delta vid fortbildningstillfällen tillsammans med grundskolans lärare. Samtal med lärare som undervisar i grundskolans klasser visar vidare att det förekommer att lärarna samarbetar med varandra inom exempelvis ett ämnesområde, men att samarbetet oftast sker spontant för att hjälpa varandra att frigöra resurser i en klass.

Vid samtal med den nye rektorn uppger han att han har identifierat samverkan som ett av skolans utvecklingsområde och att förändringar kommer att ske vid skolan.

Utredningen visar att lärarna vid Gula skolan inte i tillräcklig grad samverkar med varandra i arbetet att nå utbildningsmålen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

1 kap. 11 § första stycket och 4 kap. 5 § skollagen

Lgr 11 avsnitt 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer, avsnitt 2.5 Övergång och samverkan och avsnitt 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Utformningen av elevernas inflytande över utbildningen ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Eleverna ska ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Av såväl skollag som läroplan framgår att elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer. Rektor har ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Den närmare utformningen av inflytandet ska enligt skollagen anges i samband med den planering av verksamheten som föreskrivs i bestämmelserna om systematiskt kvalitetsarbete.

De elever som intervjuats vid tillsynen uppger att det oftast är lärarna som bestämmer vad de ska arbeta med och hur arbetet ska gå till. Ibland kan eleverna få vara med och bestämma hur de vill redovisa och i de samhällsorienterande ämnena får de oftare frågan om hur de vill lära sig. Eleverna berättar att många tycker att slöjd och idrott är roliga ämnen eftersom de ofta får vara med och ha synpunkter på hur de ska arbeta och vad de ska göra. Intervju med lärarna visar att de är medvetna om att elevinflytande är ett utvecklingsområde vid skolan. Lärarna upplever dock att de i dagsläget saknar tid för pedagogiska diskussioner som ett led i att utveckla elevernas möjlighet till inflytande över sin utbildning. Både lärarna och rektorn ser arbetet med "Bedömning för lärande" (BFL) som ett sätt att hitta gemensamma former och diskussioner kring arbetet men har vid tillfället för tillsynen ännu inte sett några konkreta resultat. Intervju med rektorn och lärare visar att skolan saknar en gemensam planering för hur eleverna ska få delaktighet i sitt lärande och hur detta lärande ska öka utifrån stigande ålder och mognad.

Av utredningen framgår att eleverna inte har det reella inflytande över undervisningen eller kan påverka på det sätt de har rätt till. Skolan saknar en planering över hur detta inflytande ska utformas i undervisningen och hur inflytandet ska anpassas utifrån elevernas stigande ålder och mognad. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 10 § och 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen

Lgr 11 avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande och avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Beslut om disciplinära åtgärder ska fattas och dokumenteras i enlighet med författningarnas krav.
- Vid skolan ska det genomföras åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Skolan ska ha rutiner för att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn.
- Skolan ska ha rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Motivering

I skollagen anges att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektorn och lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande beteende. En sådan åtgärd får dock endast vidtas om den står i rimlig proportion till sitt syfte och andra omständigheter. Om en åtgärd, såsom utvisning, vidtagits ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla detta till huvudmannen. Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper.

Intervjuer med elever vid Gula skolan visar att de flesta elever trivs och har kamrater men att oro för bråk under lektionstid och på raster finns hos många elever. Eleverna berättar om att det förekommer bråk på skolgården relativt

ofta och då framförallt på fotbollsplanen. Eleverna uppger vidare att lärarna inte alltid reagerar direkt när någonting inträffar. Enligt lärarna har de ökat vuxennärvaron under rasttid, men att det finns anledning för dem att fundera över att eleverna ändå uttrycker att de inte finns ute i tillräcklig omfattning. I den enkät som Skolinspektionen har genomfört med elever i årskurs 5 anger 84 procent att det stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra på påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet".

Samtal med rektorn, lärare och elevhälsan visar på en samstämmig bild av att skolan i vissa grupper har problem med studiero och att bråk förekommer både under lektionstid och på raster. Lärarna menar att de lägger ner mycket tid på att avvärja bråk och för att skapa lektioner där studiero råder. De uppger att de bland annat stöttar vandra så ofta de kan genom att var två under vissa lektioner. Elevhälsan beskriver arbetet med normer och värden som rörligt och utan förankring i gemensamma beslut eller systematik i det främjande och förebyggande arbetet. Enligt den verksamhetsredogörelse som skickats in till Skolinspektionen av den före detta rektorn som vid den tidpunkten var rektor vid skolan, arbetar skolan utifrån en "sanktionstrappa". Denna trappa innebär att läraren kan ge en elev utvisning, kvarsittning, omplacering eller avstängning. Beslut om omplacering eller avstängning ska enligt beskrivningen i verksamhetsredogörelsen tas av rektorn. Enligt samtliga intervjuade lärare och medlemmar i elevhälsan är "sanktionstrappan" inte fullt förankrad vid skolan. Det är också olika om lärarna väljer att använda sig av den eller ej. Dock beskriver eleverna tillfällen när kamrater, eller de själva, "åkt ut" från lektioner när det varit oroligt i klassrummet. Ofta är det enligt eleverna samma elever som utvisas gång på gång. Det förekommer, enligt både elever och personal ur elevhälsan, att elever som fått lämna klassrummet lämnats ensamma utanför lektionssalen. Att elever lämnas ensamma efter utvisning beskrivs även i den verksamhetsredogörelse den föregående rektorn lämnat inför tillsynen. Enligt den nuvarande rektorn saknas dokumentation av dessa disciplinära åtgärder. Enligt intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan saknar skolan rutiner för att dokumentera signaler från personalen om att elever känner sig utsatta för kränkande behandling. Skolan saknar också rutiner för att rapportera kränkningar till huvudmannen. Skolans nyanställda rektor uttrycker att han är införstådd med situationen vid skolan och att arbetet med att skapa lugn för både elever och lärare är det som han, tillsammans med övrig personal, kommer att prioritera.

Vid skolan finns en plan mot trakasserier och kränkande behandling som uppfyller skollagens krav på en sådan plan. Trots detta saknar skolan enligt intervjuer med lärare och elevhälsan, ett gemensamt främjande och förebyggande arbete med normer och värden som syns i vardagen genom gemensamma förhållningssätt. Eleverna berättar att lärarna kan prat med dem om något har

hänt, men sällan i förebyggande syfte. Det finns dock elever som uppger att i deras klasser görs detta ofta och eleverna kan ge exempel på aktiviteter de gjort i värdegrundsarbetet. Lärarna säger att de under lång tid saknat systematik och gemensamma rutiner för hur skolan ska arbeta för att öka studieron och elevernas rätt till en trygg vardag så att det omfattar alla vid skolan. En lärare uttrycker det som att de "släcker bränder", men där avstannar arbetet. Enligt den plan mot trakasserier och kränkande behandling som gäller vid skolan har skolan upprättat en åtgärdsplan för läsåret 2012/13. Denna åtgärdsplan utgår ifrån den kartläggning som gjorts vid skolan. Som en åtgärd finns ökad personaltätthet under rasttid.

Utredningen visar att Gula skolan måste intensifiera arbetet med att tillförsäkra alla elever studiero och en trygg miljö. Skolinspektionen ser allvarligt på att disciplinära åtgärder används utan att dessa dokumenteras eller leder till utvärderingar och analyser i syfte att avgöra om detta var rätt åtgärd för eleven i den uppkomna situationen. Eftersom utvisning är en ingripande åtgärd har lagstiftaren valt att reglera under vilka förutsättningar det får ske. Åtgärder som rektorn eller läraren vidtar måste stå i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Skolinspektionen vill peka på att skolan i första hand ska vara inkluderande och att det kan innebära risker att lämna elever själva utanför ett klassrum. Den allmänna tillsynsplikten åligger fortfarande skolan, vilket medför att läraren måste se till att någon i skolpersonalen utövar viss uppsikt över eleven under den tid eleven är tillsagd att lämna lektionssalen. Det är av största vikt att skolan inom varje verksamhet påbörjar ett gemensamt, målinriktat arbete med normer och värden, detta för att skapa gemensamma rutiner och systematik i arbetet mot trakasserier och kränkande behandling vid skolan. Det är också av yttersta vikt att skolan säkerställer att disciplinära åtgärder endast används där det är befogat och inte istället för att ge särskilt stöd till elever som är i behov av sådant. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 3, 6, 7 och 24 §§ samt 6 kap. 6, 7 och 10 §§ skollagen

Lgr 11 avsnitt 2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och värden.

Särskilt stöd

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Eleverna ska få det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla detta till rektor.
- Rektor ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Vid utredning ska samråd ske med elevhälsan.
- Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram.

Motivering

Av skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som min ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov skyndsamt utreds. Behovet av särskilt ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Samråd ska ske med elevhälsan, om inte detta är uppenbart obehövligt. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Samtal med lärare och elevhälsan visar att skolan saknar rutiner för arbetet kring elever i behov av särskilt stöd. Det finns elever som har särskilt stöd men där utredningar inte gjorts. Vid intervjuer uppger både lärare och elevhälsans personal att avsaknaden av rektor har lett till att lärarna fattat beslut på egen hand för att komma igång med att ge eleven relevant stöd. Då elevhälsans arbete till stor del utgår från rektorns kännedom om elever som riskerar att inte nå kunskapskraven menar de att elevens behov inte alltid kommit till elevhälsans kännedom i syfte att samråda med dem om lämpliga stödåtgärder för eleven. Lärarna och elevhälsan säger att förutsättningar för att ge särskilt stöd finns och att flertalet elever får det stöd de har rätt till, men att skolan måste arbeta systematiskt för att samtliga elever i behov av särskilt stöd ska få det stöd utredningen visar att de behöver. Vid intervjuer uppger både elevhälsans personal och lärare att de, utifrån att deras rektor varit frånvarande i perioder, har skapat rutiner för att lösa saker så gott de kunnat. De har inte alltid kunnat följa den formella vägen för att tiden inte funnits. Den före detta vikarierande rektorn, lärarna och elevhälsan uttrycker vidare att det saknas rutiner för att säkerställa att det är rektorn som tar beslut om att åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Enligt lärarna fungerar det så att de själva eller tillsammans med sitt arbetslag tar beslut och upprättar åtgärdsprogram. Rektorn får sedan en kopia.

Utredningen visar att alla elever inte får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver. Skolan saknar rutiner för att anmäla till rektor att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen. Rektor ser heller inte till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds. Utredningen visar vidare att beslut om åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd inte tas av rektorn. Beslutsfattandet är inte heller delegerat till en annan anställd med tillräcklig kompetens för att fullgöra enskilda ledningsuppgifter. Skolinspektionen vill dock upplysa om att det är det upprättade åtgärdsprogrammet med åtgärder som är det överklagbara beslutet. Skolan saknar även rutiner för samråd med elevhälsan i syfte att utreda vari en elevs svårigheter består, detta i syfte att ge eleverna det särskilda stöd deras svårigheter kräver. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Läraren ska vid bedömning och betygssättning utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper.
- Rektor ska se till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning.
- Omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skollagen framgår att rektor ska skapa förutsättningar för att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Huvudmannen ska se till att lärare vid skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. Läraren ska vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan vid utvecklingssamtalet ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

En genomgång av skolans betygskatalog och betyg satta för årskurs 6 höstterminen 2012 visar att samtliga elever fått betyget E i ämnena biologi, teknik och hem- och konsumentkunskap. I resterande ämnen som eleverna läst har betygsstegen F-C använts. Som skäl till att samtliga elever fått betyget E anger lärarna att klassen var ny för dem och att detta tillsammans med valt arbetssätt omöjliggjorde för lärarna att bedöma enskilda elevinsatser. Intervjuer med rektor och lärare visar att skolan deltar i Borås kommuns kompetensutveckling "Bedömning för lärande" (BFL). Lärarna uppger att de börjat diskutera bedömningar men att forum för detta saknas. Skolan saknar också samarbete med andra skolor i arbetet att nå likvärdiga och rättvisa betyg.

Av intervjuer med lärare och elever och dokument som Skolinspektionen granskat, framgår att varje elev i samband med utvecklingssamtalet får en individuell utvecklingsplan (IUP) som skrivs gemensamt av lärare och elev. I de individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen Skolinspektionen tagit del av ges inte omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. I några ämnen relaterar läraren till kunskapskraven i bedömningen av var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling, men i flertalet ämne bedöms endast om eleven förväntas nå kunskapskraven eller inte. I flera av de exempel som Skolinspektionen tagit del sammanfattas inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven. Under rubriken "Nya mål" kan man se exempel som "jobba mer koncentrerat på lektioner" och "fortsätt att jobba på".

Skolinspektionens samlade bild utifrån intervjuer med rektor och lärare, är att skolan saknar en organiserad samverkan kring bedömning och betygssättning. Det framgår av utredningen att betygssättningen vid skolan inte alltid utgår från elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och att lärare inte alltid gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att eleven får det betyg som de vid en jämförelse med de nationella kunskapskraven för respektive ämne har uppnått. Det är också av största vikt att läraren använder sig av de ämnesspecifika kunskapskrav som finns för olika betygssteg. Utredningen visar vidare att de individuella utvecklingsplanerna inte sammanfattar vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 34 §, 3 kap. 14 § och 10 kap. 12-13 §§ skollagen

Lgr 11 avsnitt 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska se till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet ska inriktas mot de nationella målen.
- Rektorn ska ta ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.
- Kvalitetsarbete ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen framgår att rektorn som chef och pedagogisk ledare för lärare och övrig personal har ett övergripande ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i systematisk och kontinuerligt planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att resultaten följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Intervjuer och till Skolinspektionen insänt material visar att skolan saknar en analys av kunskapsresultaten på skolnivå. Rektorn uppger i intervju att resultaten finns dokumenterade på individ- och gruppnivå hos de enskilda lärarna men att skolan saknar ett systematiskt arbete för att sammanställa och analysera resultaten på skolnivå. Intervjuer med lärare visar att de inte vet hur resultaten ser ut vid skolan som helhet och att de saknar forum när detta diskuteras. Vid intervju med lärare och elevhälsans personal uppger de att behovet av en tydlig pedagogisk ledare vid skolan är akut. Lärarna säger att de har behov av

en tydlig rektor som kan leda och ta en aktiv roll både vad gäller det elevvårdande arbetet, kontakter med elevernas vårdnadshavare och för kontinuerlig pedagogisk kompetensutveckling. Både lärarna och elevhälsans personal betonar vikten av en rektor som känner sin verksamhet och tar beslut utifrån kunskap.

Skolans systematiska kvalitetsarbete brister även inom andra viktiga områden. Det finns ingen analys av resultaten av skolans vidtagna åtgärder när det gäller till exempel individanpassning, elevers inflytande, värdegrundsarbete eller hur skolans arbete med åtgärdsprogram och särskilt stöd har påverkat elevernas kunskapsutveckling.

Av utredningen framgår att det finns brister i det pedagogiska ledarskapet vid Gula skolan. Det är av största vikt att rektorn leder och samordnar det arbete som sker vid skolan och vidtar åtgärder för att för att utveckla verksamheten. Av utredningen framgår också att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet och att skolan saknar rutiner för att dokumentera kvalitetsarbetet. Detta får till följd att de som arbetar i skolan saknar en resultatförståelse och därmed inte heller kan systematiskt och kontinuerligt utveckla skolans arbete och resultat för att uppfylla de nationella målen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 9 § och 4 kap. 4-6 §§ skollagen

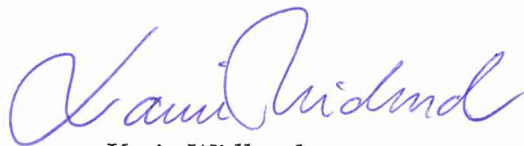
Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Frida Eek och jurist Julie Svane deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Karin Widlund
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).